

Friluftslivets fellesorganisasjon

Adresse: Nedre Slottsgate 25, 0157 OSLO
Telefon: 23 31 09 80, Telefaks: 23 31 09 89, E-post: post@frifo.no, www.frifo.no
Org. nr.: 971 262 834, Kontonr: 7154.05.51671

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
Skrivarvegen 3
6863 Leikanger

Dato, 15.11.2004

REVISJON AV FORVALTNINGSPLAN OG VERNEFORSKRIFTER FOR JOTUNHEIMEN NASJONALPARK OG UTLADALEN LANDSKAPSVERNOMRÅDE

Vi viser til deres brev av 26.8.2004 angående melding om oppstart av arbeidet med revisjon av forvaltningsplan og verneforskrifter for Jotunheimen nasjonalpark og Utladalen landskapsvernområde.

Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) representerer de 12 største friluftslivsorganisasjonene i Norge med til sammen over ½ million medlemskap. En av hovedoppgavene for FRIFO er å ivareta allemannsretten og det enkle og naturvennlige friluftslivets vilkår i Norge, herunder naturgrunnet for å drive friluftsliv.

Forvaltningsplan

FRIFO mener det er viktig at det utarbeides og oppdateres forvaltningsplaner for alle nasjonalparker og andre større verneområder. Vi synes derfor det er positivt at det nå settes i gang et arbeid med revisjon av forvaltningsplan for Jotunheimen nasjonalpark og Utladalen landskapsvernområde.

Som fylkesmann skriver har det skjedd mye siden gjeldende forvaltningsplan for Jotunheimen nasjonalpark og Utladalen landskapsvernområde ble godkjent i 1998. Blant annet har det blitt mye større fokus på bruk av større vernområder i lokal næringsutvikling. Dette går fram blant annet av regjeringens "fjelltekst" i St. prp. Nr 56 (2002-2003) der det blir gitt et signal om økt satsing på miljøtilpasset turisme i verneområdene.

FRIFO har forståelse for behovet for næringsutvikling i distriktene. Vi er derfor positive til at verneområder brukes i næringsssammenheng, forutsatt at dette skjer på en måte som er forenlig med verneformålet og ikke ødelegger grunnlaget for vernet.

Det er derfor viktig at en ny forvaltningsplan først og fremst tar hensyn til verneverdiene i området innenfor rammen av verneforskriftene. Med disse grunnleggende hensynene liggende i bunnen er FRIFO positiv til bruken av verneområdene til naturvennlig næringsutvikling for distriktene. Dette

forutsetter imidlertid at eventuelle utbygginger skjer utenfor verneområdene, og at aktivitetene innenfor ikke går på bekostning av verneinteressene i området.

Verneforskriftene

Arbeidet med revisjon av verneforskriftene for Jotunheimen nasjonalpark og Utladalen landskapsvernområde skal i stor grad gå ut på at dagens verneforskrifter skal innarbeides i standardforskriftene. Det betyr at den tilpasningen som er gjort i dagens forskrift skal så langt det er mulig tas inn i de reviderte forskriftene.

Den frie ferdselsretten (allemannsretten), jf friluftsloven er et grunnleggende fundament for utøvelse av det tradisjonelle friluftslivet i Norge. FRIFO er derfor i prinsippet i mot enhver regulering som kan rokke ved denne retten. Vi kan imidlertid se at det i noen spesielle tilfeller kan være behov for å regulere ferdselen av hensyn til sårbare naturtyper og/eller arter. Det er imidlertid svært viktig at reguleringen ikke legger unødvendige og ikke begrunnede restriksjoner på det enkle og naturvennlige friluftslivet. Bant annet er det viktig at vernebestemmelsene ikke fører til unødvendige restriksjoner eller hindringer på mindre arrangementer i undervisningssammenheng. At medlemmer i frivillige lag og foreninger, skoleelever og studenter blir tatt med på tur i verneområdene og på den måten får et positivt forhold til disse områdene vil være et viktig bidrag til å sikre en framtidsetta forvaltning av disse områdene spesielt, men også for naturen generelt.

I en revisjon av verneforskriftene mener FRIFO at hensynet til friluftslivet må være et sentralt punkt i verneformålet både for Jotunheimen nasjonalpark og Utladalen landskapsvernområde. Begge disse områdene har store kvaliteter og er mye brukte områder for friluftslivet.

Det er viktig at revideringen av verneforskriftene tar hensyn til eksisterende turisthytter som er åpne for allmennheten, og eksisterende stier og løyper. Verneforskriften bør også åpne for muligheten til å etablere og merke nye stier og løyper.

Som vi skriver ovenfor bør vernebestemmelsene heller ikke føre til unødvendige restriksjoner av organisert ferdsel for frivillige lag og foreninger, skoleelever og studenter.

FRIFO ser på utviklingen av motorferdsel i utmark som en av de største truslene mot friluftslivet. Vi mener derfor at de nye verneforskriftene kun må tillate det som er ytterst nødvendig.

For friluftslivet er det generelt viktig at området blant annet gir gode muligheter for jakt, fiske, bær- og sopplukking og bålbrekking.

Utvidelse av verneområdet

Fylkesmannen skriver at den selv ikke vil ta initiativ til utvidelse av de to verneområdene, men dersom det i meldingsfasen kommer forslag om utvidelse av nasjonalparken eller landskapsvernområdet, vil fylkesmannen vurdere dette.

Den generelle samfunnsutvikling fører til et stadig sterkere press på naturen. Mulighetene for å drive friluftsliv svekkes kontinuerlig ved at attraktive naturområder reduseres i størrelse og kvalitet, og gjenværende områder gjøres vanskeligere tilgjengelig. Blant annet har inngrepsfrie naturområder i Norge blitt redusert dramatisk i løpet av de siste 100 årene som følge av ulike typer utbygginger og inngrep. Dessverre fortsetter denne utviklingen, og FRIFO mener derfor det nå er svært viktig at vi tar vare på de naturverdiene som fortsatt finnes, både i og utenfor inngrepsfrie områder, blant annet for å ivareta friluftslivet som er en del av norsk kulturarv og som en del av det helseforebyggende arbeidet i Norge.

FRIFO mener derfor at fylkesmannen bør sette i gang en prosess for å se om det er områder i tilknytning til Jotunheimen nasjonalparken eller Utladalen landskapsvernområdet som bør vurderes i forhold til en utvidelse av disse verneområdene.

Organisering av arbeidet

Arbeidet med revisjon av forvaltningsplan og verneforskrifter er organisert med ei styringsgruppe og ei referansegruppe.

Til referansegruppa er blant annet Den Norske Turistforening bedt om og stille med en representant, noe FRIFO synes er bra.

FRIFO mener imidlertid at også Forum for natur og friluftsliv (FNF) bør være representert i referansegruppa. FNF er et samarbeidsforum mellom natur- og friluftslivsorganisasjonene på fylkesnivå som skal ivareta natur- og friluftslivsinteressene i den enkelte fylke. En representasjon fra FNF i referansegruppa vil derfor sikre at et bredt mangfold av natur- og friluftslivsorganisasjoner blir involvert i dette arbeidet, noe som vi mener bør være svært positivt.

FRIFO foreslår derfor at FNF i hvert av de berørte fylkene blir invitert til å oppnevne en representant hver til referansegruppa.

Vennlig hilsen
Friluftslivets fellesorganisasjon

Harald Tronvik
generalsekretær

Hans Erik Lerkelund
fagkonsulent